

تَجْوِيدُ الصَّلَاةِ

آموزش

تجوید و تکریم

(سطح یکم)

شیخ علی حبیبی

سرشناسه
 عنوان و نام پدید آور : تجوید الصلاة : آموزش تجوید قرآن کریم (سطح یک) / علی حبیبی
 مشخصات نشر : تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۹
 مشخصات ظاهری : ۹۶ ص
 شابک : 978-964-304-390-2
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : قرآن -- تجوید -- راهنمای آموزشی
 موضوع : قرآن -- قرائت -- راهنمای آموزشی
 شناسه افزوده : سازمان تبلیغات اسلامی . شرکت چاپ و نشر بین الملل
 رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ت ۳ ج ۲۲/۵/ BP
 ردی دیویدی : ۲۹۷/۱۵۱۰۷۶
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۱۱۷۹۳

شرکت چاپ و نشر بین الملل

نام کتاب : تجوید الصلاة (آموزش تجوید

قرآن کریم، ج ۱)

مؤلف: علی حبیبی

نوبت چاپ: چهارم - شماره: ۱۳۹۵

لیتوگرافی: آبی نگار

چاپ و صحافی: ایمان

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

مسئول تولید: شریف شایسته

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۳۹۰-۲

دفتر مرکزی:

تهران، میدان استقلال، سعدی

جنوبی، پلاک ۲، طبقه سوم

تلفن: ۰۲۱ - ۳۳۹۲۲۹۵۹

شماره: ۳۳۱۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی:

میدان فلسطین، ضلع شمال

شرق، پلاک ۴ و ۵

تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۹۲۱۹۸۰

شماره: ۸۸۹۰۳۸۲۳

Email: intpub@intpub.ir

www.intpub.ir

همه‌ی حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره‌ی کامپیوتری اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، اقتباس در گیومه در مستندنویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

پیش گفتار ۷

سخنی چند با معلمین و علاقتمندان تجوید قرآن کریم ۱۰

درس اول: ترتیل و تجوید قرآن کریم ۱۳

درس دوم: احسن عربی حرکات و حروف مدی ۱۹

درس سوم: تلفظ حروف «۱» - (حاء، عین) ۲۵

درس چهارم: تلفظ حروف «۲» - (غین، واو، طاء) ۳۱

درس پنجم: تلفظ حروف «۳» - (ثاء، ذال، ظاء) ۳۷

درس ششم: تلفظ حروف «۴» - (ضاد، صاد) ۴۳

درس هفتم: مدّ و قصر (مد متصل و منفصل) ۴۹

درس هشتم: مدّ و قصر «۱» - (مد لازم، عارض و لین) ۵۵

درس نهم: وقف و ابتداء «۱» - (سکون و ابدال) ۶۱

درس دهم: وقف و ابتداء «۲» - (سکون و ابتداء) ۶۷

درس یازدهم: مُحسنات قرائت (لین، قفله، کُنه) ۷۳

درس دوازدهم: احکام نون ساکن و تنوین ۷۹

درس سیزدهم: احکام میم ساکن ۸۵

درس چهاردهم: خلاصه اذکار نماز ۹۱

پیشن گفتار

«إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا»^۱

همه آنان را، به عنوان فریضه‌ای واجب، در اوقات مختلف شبانه روز، بر مؤمنان مقرر شده است.

نماز یکی از واجبات شرعی دین اسلام می‌باشد و بر هر زن و مرد مسلمانی که به سن تکلیف می‌رسند، واجب است در هر شبانه روز، هفده رکعت (در پنج وقت معین) نماز بگذارند.

در اهمیت «نماز»، همین بس که پیامبر گرامی اسلام، حضرت محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله آن را «پایه و اساس دین اسلام» قرار داده است و فرموده‌اند:

«اولین عملی که در روز قیامت در آن نگریده می‌شود، نماز است، اگر صحیح و مورد قبول باشد در سایر اعمال نیز نگریده می‌شود و اگر صحیح و مورد قبول واقع نشود، سایر اعمال نیز پذیرفته نخواهد شد»^۲. درباره «نماز»، کتاب‌های مفید و ارزشمندی منتشر شده است.

۱- نساء / ۱۰۳.

۲- وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۳ و ۲۲ (باب وجوب اتمام الصلوة، حدیث ۱۳ و ۱۰).

هدف ما در این نوشتار، تنها بررسی یکی از واجبات نماز، یعنی «تلفظ صحیح حمد و سوره و دیگر اذکار نماز» می باشد، چرا که همه فقهای بزرگوار، تلفظ صحیح حروف و حرکات را شرط صحت نماز دانسته اند:

قرائت حمد و سوره و سایر اجزای نماز، باید به صورت عربی صحیح ادا شوند. مرادی که قرائشان صحیح نمی باشد، بر آنها واجب است که قرائت صحیح ادا بگیرند.^{۱۱} و در هنگام قرائت نماز، باید حروف از مخرجشان ادا شوند، در غیر این صورت، نماز باطل است.^{۱۲} و اگر کسی عمدتاً به تیزی از کلمات یا حروف (حمد و سوره) خلل وارد کند، یا حرفی را به حرف دیگر تبدیل نماید، حتی «ضاد» را به «ظاء» یا بالعکس، نمازش باطل است و همچنین اگر اخلال در حرکت بنایی یا اعراب یا مدّ واجب، یا سکون لازم باشد و یا حرفی را از غیر مخرج، ادا کند به طوری که در حرف عرب از صدق آن حرف، بیرون رود، نماز باطل است.^{۱۳}

بر اساس فتاوی فوق، بر همه مسلمانان واجب است که نماز را به زبان عربی صحیح بخوانند و اگر در تلفظ کلمات «حمد و سوره و سایر اذکار» چه از نظر تلفظ حروف و یا حرکات و علامت های آن، مشکلی دارند، شرعاً بر آنها واجب است که به اصلاح قرائت خود پردازند.

هدف ما در این نوشتار، بررسی و توضیح «قرائت صحیح قرآن و نماز» از نظر قرآن، روایات و فتوای مراجع بزرگوار تقلید می باشد؛ تا

قرائت قرآن و نمازمان را براساس آنها بسنجیم و اگر لازم باشد به اصلاح آن پردازیم تا ان شاء الله مورد قبول درگاه خداوند متعال قرار گیرد. برای آشنایی بهتر با «قرائت صحیح قرآن و نماز» مطالب این نوشته را به صورت درس، درس و همراه با تمرین، براساس کاربرد آنها در اذان و اقامه و حمد و سوره آورده ایم تا عزیزان به یاری خداوند، راحت تر بتوانند به اصلاح قرائت خود پردازند.

آموزش این کتاب، برای افرادی مفید خواهد بود که با تلفظ صحیح کلمات و آیات قرآن کریم از نظر کتابت و علامت گذاری (روخوانی) کاملاً آشنا باشند. بتوانند قرآن را به صورت روان و بدون غلط بخوانند. این کتاب در قالب ۱۴ درس و به گونه ای تنظیم شده که قابل استفاده برای عموم باشد و اضافه بر آن سعی شده تا مکمل قسمت تجوید کتاب های اول تا سوم راهنمایی را باشد.

امید است، خداوند رحمان، این اثر ناچیز را به لطف و کرمش از ما پذیرا باشند و آن را مورد استفاده عموم مردم قرار دهند.

و من الله التوفیق

۱۳ رجب ۱۴۲۷ هجری قمری

سالروز تولد با سعادت امیرمؤمنان علی بن ابی طالب علیه السلام

قم - شیخ علی حبیبی